

۶- ماده خشک مصرفی گاوهای شیرده و میزان الیاف (ADF, NDF) علوفه مصرفی، کربوهیدرات غیر

الیافی (NFC)، میزان و بخش های متفاوت پروتئینی جیره) شامل پروتئین

محلول، RDP و RUP را به دقت بررسی کنید.

۷- نسبت مواد مصرفی (شامل علوفه به کنسانتره) را به دقت بررسی کنید.

۸- باسکول مورد استفاده و یا ترازوها و پیمانه های توزین خوراک (مثلا در برخی دامداری ها یک فرغان یا

یک بیل تراکتور معیار توزین است) را مجددا کنترل کنید و از دقت آنها مطمئن شوید.

۹- توجه داشته باشید که کل مواد مغذی دریافتی گاوها مهم است و نه میزان درصد مواد مغذی در جیره!!

بنابراین اگر بهترین جیره متوازن شده را هم به اندازه کافی در اختیار دام قرار ندهید، تولید کاهش پیدا

خواهد نمود.

۱۰- ببینید آیا یونجه مصرفی دارای کیفیت مورد انتظار است یا خیر؟ آیا دچار فساد و کپک زدگی شده

است؟

۱۱- ببینید که آیا سیلوی مصرفی از کیفیت خوبی برخوردار است یا خیر؟ معمولا علوفه سیلو شده در ابتدا

و انتهای ساختمان سیلو دارای کیفیت مطلوبی نیستند. دمای سیلو نباید ۱ - ۲ درجه سانتی گراد بیش

از دمای بیرون باشد.

۱۲- در ادامه ببینید که آیا رطوبت و میزان ماده خشک سیلو تغییر کرده است یا خیر؟ اگر رطوبت کم یا زیاد

شده است باید مطابق آن مقدار سیلوی تغذیه شده را نیز تغییر دهید.

۱۳- در صورتی که خوراک مصرفی گاوهای شیرده کمتر از ۵ درصد میزان پیش بینی شده باشد، لازم است

جیره آنها مجددا کنترل شود.

۱۴- بررسی کنید که آیا خوراک را در آخور جدا و تفکیک می کنند یا خیر؟ رفتار جدا کردن خوراک در

آخور، رفتاری کاملاً واضح و شناخته شده است.

۱۵- امتیاز بدنی گاوهای تازه زا را بررسی کنید. اگر در ۳۰ روز اول به شدت وزن و اسکور از دست می

دهند (بیش از ۰,۷۵ تا ۱ اسکور) نشان دهنده این است که خوراک مصرفی آنها کافی نبوده و احتمالاً به

بیماری های متابولیکی دچار هستند.

۱۶- در صورتی که گاوهای شیرده لاغر شده اند، تراکم انرژی جیره آنها را افزایش دهید و راهکارهای افزایش

مصرف خوراک را در مورد آنها پیاده کنید.

۱۷- وضعیت لنگش گاوها را بررسی کنید. وجود لنگش می تواند نشانه عدم مصرف کافی الیاف موثر و یا

مصرف بیش از حد کربوهیدرات سهل الهضم در جیره باشد. همچنین ممکن است برخی گاوها به خاطر

تنش های محیطی به مدت زیادی روی پاهای خود بایستند که خود این رفتار لنگش را افزایش می دهد.

۱۸- وضعیت مدفوع را بررسی نمایید. مدفوع باید عاری از وجود الیاف یا غلات هضم نشده باشد. وجود مواد

هضم نشده در مدفوع می تواند به علت عدم مصرف الیاف کافی در جیره، اسیدوز شکمبه، و وجود غلات زیاد در شکمبه باشد.

۱۹- اسیدوز (به ویژه از نوع تحت بالینی) می تواند عامل مهمی در کاهش تدریجی شیر باشد. مدفوع گاوهای

اسیدوزی براق، شل و دارای حباب های زیاد است. در گله ای که با اسیدوز درگیر است مدفوع، تنوع بسیار زیادی دارد که مطلوب نیست. به طور ایده آل، مدفوع باید یک توده خمیری شکل با قوام باشد که

۳ تا ۶ حلقه روی آن تشکیل شده باشد. (البته مرحله شیردهی در تنوع مدفوع تاثیر زیادی دارد)

۲۰- خوراک مصرفی را بررسی کنید و مطمئن شوید که حداقل ۱۵ درصد از جیره را الیاف بلند (با طول ۳-

۴ سانتیمتر) تشکیل دهد.

۲۱- وضعیت نشخوار گاوها را ارزیابی کنید. همواره باید حدود نیمی از دام ها که مشغول استراحت هستند

در حال نشخوار باشند.

۲۲- نحوه فرآیند غلات مصرفی در کنسانتره را بررسی کنید. دقت کنید که دانه های به طور کامل و به

صورت مناسب خرد و شکسته شده باشند. (می توانید به مقاله ای در همین رابطه با عنوان فرآیند "جو و

ذرت" در سایت دامدار برتر مراجعه نمایید)

۲۳- بررسی کنید که آیا جیره کاملاً مخلوط (TMR) ترکیب یکنواختی داشته باشد و توزیع آن در آخور به صورت یکنواخت باشد.

۲۴- اگر از TMR در گله استفاده نمی کنید، ببینید که آیا ترتیب و تعداد توزیع خوراک ها منطقی است یا خیر؟ (ترتیب علوفه و کنسانتره). بهتر است گاوها در هر بار توزیع خوراک بیش از ۲/۵ ت ۳ کیلوگرم کنسانتره دریافت نکنند.

۲۵- بررسی کنید که آیا با کاهش تولید شیر، ترکیبات شیر نیز دچار کاهش می شوند یا خیر؟

۲۶- مطمئن شوید که گاوها به آب دسترسی کافی داشته باشند. همچنین توجه کنید که آیا کیفیت آب مناسب است یا خیر؟ آیا کپک دارد یا خیر؟

۲۷- وضعیت گاوها در پیک را بررسی کنید. ببینید که آیا گاوها به خوبی پیک می کنند یا خیر؟ پس از پیک وضعیت تداوم شیر آنها به چه صورتی است؟

۲۸- ببینید میانگین روزهای شیردهی گله چگونه است؟ اگر غالب گاوها در انتهای دوره شیردهی باشند روند کاهش تولید شیر منطقی و طبیعی خواهد بود.

۲۹- وضعیت آسایش گاوها را در سالن ها و اصطبل ها بررسی کنید. آیا وضعیت مطلوب است؟ آیا تراکم افزایش یافته است؟ آیا بستر وضعیت مناسب دارد یا خیر؟ وجود تنش زای های مختلف به هر شکلی (تنش

گرمایی، تنش سرمایی، تراکم بیش از حد، سر و صدا) می تواند موجبات کاهش تولید شیر را در گله فراهم آورد.

۳۰- باتوجه به استانداردهای بهداشتی، کیفیت شیر را ارزیابی کنید. مشکلات و خطاهای احتمالی مربوط به بهداشت جایگاه پرورشی و شیردوشی می تواند موجب بروز ورم پستان و در نتیجه کاهش تولید شیر شود. به طور کلی در شرایط بهداشتی قابل قبول، تعداد سلولهای بدنی شیر باید کمتر از ۲۰۰ هزار در هر میلی لیتر باشد.

گردآورنده: محمدی